

Verkiezingsprogramma

**DAT IS GOED VOOR ONS
ALLEMAAL!**

WWW.HOGELAND-LC.NL

 HOGELAND LOKAAL CENTRAAL

Een nieuwe gemeente en een nieuwe partij met nieuw elan

Voorwoord

De gemeenten Bedum, De Marne, Eemsmond en Winsum houden per 31 december 2018 op te bestaan en op 1 januari 2019 is de nieuwe gemeente Het Hogeland een feit. Deze nieuwe gemeente bestaat uit 50 dorpen en buurtschappen en telt ruim 48.000 inwoners. Een nieuwe gemeente biedt kansen, maar kent ook zeker bedreigingen.

Op woensdag 21 november a.s. kunnen de inwoners naar de stembus om de leden voor de nieuwe gemeenteraad te kiezen. De nieuwe gemeenteraad gaat uit 29 raadsleden bestaan.

Gelijktijdig met een nieuwe gemeente is er ook een nieuwe lokale partij: 'Hogeland Lokaal Centraal'. Een partij die de belangen van alle inwoners wil gaan behartigen. En met nieuw elan pakken wij dat op.

Honderd punten-plan

In dit verkiezingsprogramma geven we op hoofdlijnen onze visie op de nieuwe gemeente weer. Hierin zijn we niet uitpuittend. Dat is onmogelijk. Daarom hebben we onze belangrijkste speerpunten voor de komende drie jaar in een honderd punten-plan uitgewerkt.

Inhoud

Dit programma bevat de volgende paragrafen:

1. Een sterke bestuurlijke en financieel gezonde gemeente
2. Een veilige gemeente
3. Een bereikbare gemeente
4. Een goed onderhouden gemeente
5. Een economisch vitale gemeente
6. Een bevingsbestendige gemeente
7. Een gemeente met goede onderwijsvoorzieningen
8. Een gemeente met ruimte voor cultuur, toerisme en recreatie
9. Een sportieve gemeente
10. Een sociale en zorgzame gemeente
11. Een duurzame en milieu- en diervriendelijke gemeente
12. Een aantrekkelijke woongemeente

1. Een sterke bestuurlijke en financieel gezonde gemeente

Herstel van het vertrouwen van de burger in de gemeente en in de politiek is een belangrijke doelstelling. Er moet een bestuursstijl zijn die ruimte geeft aan inbreng, wijziging, verbetering en coproductie met inwoners, belangenorganisaties, deskundigen en ondernemers. Beleidsvoornemens en voorstellen moeten in een vroeg stadium aan hen voorgelegd. Verder is het van belang dat de afstand tussen het bestuur en de inwoners zo klein mogelijk is en dat inwoners voor de dienstverlening geen grote afstanden hoeven af te leggen.

De gemeente moet zorgen voor een financieel gezonde huishouding. Een groot deel van de inkomsten komt van het Rijk, maar wordt indirect opgebracht door onze inwoners. Daarnaast verwerft de gemeente ook eigen inkomsten uit belastingen. Het geld moet efficiënt worden besteed en de lastendruk moet beperkt blijven om een aantrekkelijke gemeente te zijn.

Onze speerpunten

- Goede bereikbaarheid van de bestuurders
- In de werkgebieden van de voormalige gemeenten een contactwethouder
- Inwoners tijdig laten participeren in gemeentelijke beleidsvoornemens
- Huidige vier gemeentehuizen moeten een publieksfunctie behouden (voor paspoorten, rijbewijzen en dergelijke)
- Het realiseren van een nieuw gemeentehuis is gelet op kapitaalvernietiging wat ons betreft niet aan de orde
- Efficiënte controle op de gemeentelijke uitgaven
- Geen prestigieuze projecten ten koste van goed functionerende voorzieningen
- Streven naar het matigen van de lastendruk voor inwoners en bedrijven
- Zo weinig mogelijk externe inhuur van derden voor onderzoeken
- Voor iedereen betaalbare begraafrechten, zodat de keuze tussen begraven en cremen niet op financiële gronden behoeft te worden gemaakt, en zorgvuldig omgaan met grafrechten en ruimen van graven pas in uiterste noodzaak
- Geen hondenbelasting meer heffen in de nieuwe gemeente, mede vanwege de relatief hoge perceptiekosten

2. Een veilige gemeente

In onze gemeente moeten inwoners zich veilig kunnen voelen: zo weinig mogelijk geweld, thuis en op straat. Criminaliteit moet effectief worden bestreden. Dat verlangt toezicht en handhaving van politie en bijzondere opsporingsambtenaren naast adequate hulpverlening. Belangrijk daarbij is dat aan de landelijke normen van aanrijtijden wordt voldaan. In het kader van veiligheid vinden wij coffeeshops binnen de gemeente onwenselijk.

Onze speerpunten

- Politie moet beter bereikbaar zijn voor de inwoners van de gemeente
- Voor een schone en veilige leefomgeving is de inzet van bijzondere opsporingsambtenaren (BOA's) van evident belang
- Het verbeteren van de aanrijtijden van hulpverleners (met name in de buitengebieden) om aan de normen te voldoen
- Geen coffeeshops toestaan binnen de gemeente Het Hogeland en aandacht voor drugs- en alcoholgebruik, met name onder jongeren
- Het verbeteren van de veiligheid op en rond de stations en in uitgaanscentra
- Optimale inzet om criminaliteit en vandalisme tegen te gaan met zo nodig toepassing van cameratoezicht

3. Een bereikbare gemeente

Het Hogeland moet een goed bereikbare gemeente zijn met een aangename, veilige en gezonde leefomgeving. Vanwege het uitgestrekte landelijke gebied is naast goed en betaalbaar openbaar vervoer ook de bereikbaarheid met de auto van groot belang. De auto is in ons gebied immers een belangrijk vervoermiddel voor het sociaal en economisch functioneren van onze inwoners en bedrijven.

Onze speerpunten

- Goed en betaalbaar openbaar vervoer, zodat meer mensen -vooral in de buitengebieden- hiervan gebruik kunnen maken
- Stimuleren van een treinstation in Adorp
- Snelle aanpak van de N361 (met name het deel Groningen-Ranum), zodat er een verkeersveilige verbinding ontstaat tussen de stad Groningen en Lauwersoog
- Snelle realisatie van de kortsluiting Onderdendamsterweg-Ranum nabij Winsum, waarbij onderzocht wordt of aantakking op het kruispunt Ranum nog tot de mogelijkheden behoort
- Een verkennend onderzoek om de Eemshavenweg (N46) te verdubbelen
- Openstellen van 'De Boog' in Winsum voor eenrichtingverkeer en het aanpassen van de rijrichting in de Hoofdstraat O
- Snelle realisatie van het Fietspad-plus tussen Groningen en Winsum
- Daar waar de gemeente invloed kan uitoefenen, zorgen voor het verbeteren van de veiligheid op de provinciale wegen binnen onze gemeente
- Het aanbrengen van grasbetonkeien op wegen in de buitengebieden en hiervoor -zo nodig- middelen beschikbaar stellen
- Op smalle buitenwegen meer passeerstroken aanbrengen
- Het minimaliseren van verkeersdrempels en bloembakken, omdat dit enorme obstakels zijn voor de hulpdiensten en de agrariërs
- Ruimte blijven bieden voor landbouwverkeer door de woonkernen
- Betaald parkeren heeft niet onze voorkeur. In bepaalde dorpen kunnen blauwe zones wel uitkomst bieden
- De parkeersituatie op (en in de directe omgeving van) het haven terrein van Lauwersoog zodanig aanpassen dat er voldoende parkeerruimte is, ook op drukke dagen
- Terugdringen van het parkeren van vrachtauto's in de woonkernen en zo mogelijk daarvoor parkeerplekken realiseren aan de randen van de kernen

4. Een goed onderhouden gemeente

De openbare ruimte is van en voor iedereen. Goed onderhoud bepaalt de kwaliteit van de leefomgeving. Schoon, heel, groen en duurzaam zijn daarbij kernbegrippen. Bij onderhoud en beheer is samenwerken een goede basis. De gemeente moet open staan voor nieuwe initiatieven vanuit de dorpen. Bewonersdeelname draagt bovendien bij aan de sociale samenhang in de dorpen en wijken.

Onze speerpunten

- De gemeente moet zorgdragen voor goed onderhoud aan wegen, straten, pleinen, wegmeubilair en waterwegen, inclusief aanlegsteigers
- Respectvol groenonderhoud op alle gemeentelijke begraafplaatsen
- Goed groenonderhoud is van essentieel belang voor het leefklimaat
- Dorpsverenigingen eigen dorpsbudgetten toekennen

5. Een economisch vitale gemeente

Werkgelegenheid ontstaat vooral bij bedrijven. Een gemeentelijke taak is om werkgevers en het bedrijfsleven te faciliteren, uit te nodigen en te stimuleren. Een aantrekkelijk vestigingsklimaat is noodzakelijk en dat betekent voldoende vestigingsmogelijkheden en zo weinig mogelijk regelgeving.

De agrarische sector en de visserij zijn in de gemeente Het Hogeland nog altijd zeer belangrijke pijlers voor de lokale economie. Dit betekent ruimte bieden aan agrariërs, die hun bedrijf eventueel willen uitbreiden. Immers, in deze sector is al jaren sprake van schaalvergroting. Ook zorgt de visserijsector voor veel werkgelegenheid. Het mag deze beroepsgroep niet onmogelijkheid worden gemaakt vanwege regelgeving en milieubelangen hun boterham te verdienen.

Onze speerpunten

- Een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor ondernemers realiseren
- Uitbreiden van de bedrijventerreinen in onder meer Bedum en Winsum
- Verruiming van de vestigingsmogelijkheden op bedrijventerrein 't Aanleg te Winsum
- Soepele regelgeving en snelle vergunningverlening voor het bedrijfsleven
- Binnen de wettelijke kaders moeten lokale ondernemers kunnen meedingen naar gemeentelijke opdrachten
- Snel internet voor alle huishoudens in de gemeente
- Agrariërs moeten voldoende ruimte krijgen om hun bedrijf te kunnen uitbreiden
- Megastallen toestaan, mits diervriendelijk van opzet en gelegen in het buitengebied
- Vrijkomende agrarische gebouwen in het buitengebied moeten een andere bestemming kunnen krijgen
- Stimuleren van ontwikkelingen in de Eemshaven
- Bij verdere uitbreiding van de Eemshaven een garantieregeling treffen voor de inwoners van Oudeschip
- Initiatief nemen voor een onderzoek of de restwarmte van bedrijven in de Eemshaven benut kan worden voor de verwarming van woningen (of akkers) in de aanliggende dorpen
- Het herstellen van de vissershaven op Noordpolderzijl en het op peil houden van de vaarroute naar de haven
- Door de veranderende samenleving spreken we ons niet uit tegen de invoering van koopzondagen, waarbij het van belang is dat er rekening wordt gehouden met de inwoners die de rustdag in ere willen houden. Daarom ruimte voor beperkte openstelling op de zondag

6. Een bevingsbestendige gemeente

Ons gebied wordt met regelmaat getroffen door aardbevingen als gevolg van de gaswinning. Dit heeft naast de financiële schade grote impact op het welzijn van de inwoners. Zij mogen hiervan niet de dupe te worden. Daarom moet de gaswinning zo snel mogelijk worden afgebouwd en is een ruimhartige financiële compensatie voor woningen en gebouwen op zijn plaats.

Onze speerpunten

- De gaswinning in onze provincie moet zo snel mogelijk worden afgebouwd
- Schade als gevolg van gaswinning moet ruimhartig gecompenseerd worden en schadeafhandeling moet snel en via eenvoudige en korte procedures
- Niet zondermeer sloop van waardevolle panden die door aardbevingen economisch total-loss zijn verklaard

7. Een gemeente met goede onderwijsvoorzieningen

Het verzorgen van onderwijs is primair de verantwoordelijkheid van schoolbesturen. De gemeente moet zorgen voor goede faciliteiten en heeft een aantal wettelijke taken rondom het onderwijs: zorgen voor huisvesting, leerlingenvervoer, toezien op naleving van de leerplicht en op basis van de verantwoordelijkheid voor jeugdhulp het bieden van passende ondersteuning, jeugdhulp aan leerlingen in het onderwijs. Doelstelling is iedereen zoveel mogelijk gelijke kansen te bieden, waarbij achterstanden voorkomen moeten worden. Samen met de schoolbesturen moet gewerkt worden aan onderwijs dat goed op elkaar is afgestemd, dat aansluit bij de leerlingen en tegemoetkomt aan de vraag op de arbeidsmarkt.

Onze speerpunten

- Iedere school moet de eigen identiteit kunnen behouden
- Een haalbaarheidsonderzoek instellen naar de mogelijkheden van toekomstige school- en onderwijsvormen voor leerlingen vanaf het 4^e tot ongeveer het 18^e jaar, waarbij het onderwijsaanbod zeer breed is en de schooluren ruim zijn en er voldoende ruimte is voor godsdienst- en humanistisch vormingsonderwijs
- Goed (vak)onderwijs in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven
- Stimulering van sportlessen op scholen
- Muziekonderwijs stimuleren door bijvoorbeeld aansluiting te zoeken bij het Jeugdfonds Sport & Cultuur
- Zwemlessen voor schoolkinderen wordt weer een integraal onderdeel van het basisonderwijs
- Een gemeentelijk steunfonds instellen voor talentontwikkeling
- De gemeente is medeverantwoordelijk voor veilige schoolomgevingen

8. Een gemeente met ruimte voor cultuur, toerisme en recreatie

Wij willen bijdragen aan een levendig cultuurklimaat in onze gemeente, waarin het voor iedereen prettig is om te wonen, werken, verblijven en ondernemen. Daarbij spelen ook festivals en evenementen een belangrijke rol. Met onze historische kernen en dorpen hebben we veel te bieden.

De toeristische ontwikkelingen in de gemeente Het Hogeland dragen bij aan de werkgelegenheid. De uitdaging is het toerisme en de recreatie op een hoger peil te brengen en daarbij open te staan voor initiatieven van private partijen.

Onze speerpunten

- Het op een hoger peil brengen van toerisme en recreatie en open staan voor nieuwe initiatieven
- Het optimaal inzetten van het Werelderfgoedcentrum op Lauwersoog
- Stimuleren van het behoud van de Groningse taal en cultuur
- Het beschermen van karakteristieke panden met een cultuurhistorische, architectonische of stedenbouwkundige waarde
- Leefbaarheid op het platteland verder verbeteren en het tegengaan van leegloop
- Voorzieningen in kleine kernen zoveel mogelijk instandhouden
- Het faciliteren van het verenigingsleven en financieel ondersteunen van dorpshuizen, ouderenactiviteiten, jeugdsozen en festivals
- Ruimte scheppen voor voldoende jongerenactiviteiten

9. Een sportieve gemeente

‘Iedereen in beweging’, dat is het motto van onze sportvisie: op school en bij verenigingen. Sport en bewegen is goed voor iedereen. Het is een middel om gezond te blijven en deel te nemen aan de maatschappij. Bovendien is sport en spel van groot belang voor de ontwikkeling van kinderen. Tevens verbindt sport. Lokale sportverenigingen hebben ook een sociale functie en dragen bij aan de leefbaarheid van een dorp. Goede en voldoende sportaccommodaties en zwembaden zijn nodig naast actieve en vitale sportverenigingen. Ook moet er aandacht zijn voor sporten en bewegen buiten verenigingsverband, in de openbare ruimte en in de directe leefomgeving. We willen kinderen de kans bieden hun sportieve talenten te ontdekken en (verder) te ontwikkelen.

Onze speerpunten

- Het inzetten op toegankelijke en moderne sportvoorzieningen, die ook voor mensen met een beperking goed bereikbaar zijn
- Handhaven van de huidige 5 zwembaden en onderzoek doen naar de gewenste beheersvormen
- Voldoende budget beschikbaar stellen voor onderhoud speeltuinen en tijdige vervanging van speelattributen
- Geen financiële drempels voor kinderen om deel te nemen aan sport- en cultuuractiviteiten

10. Een sociale en zorgzame gemeente

Bestaanszekerheid en maatschappelijke participatie is voor een ieder van groot belang en wordt onder meer bereikt via (betaald) werk. (Betaald) werk draagt in belangrijke mate bij aan persoonlijk geluk. Veel personen met een zwakke arbeidsmarktpositie profiteren echter niet van de herstellende economie met als gevolg dat zij, indien wij daar als samenleving niets aan doen, blijvend aan de kant komen te staan. Voor deze groepen is onverminderde aandacht van de gemeentelijke overheid hard nodig.

Onze speerpunten

- Aanpak van jeugdwerkloosheid een hogere prioriteit geven
- Onderzoeken of aansluiting mogelijk is bij de landelijke proef bijverdiene in de bijstand om de kans op werk bij bijstandsgerechtigden te vergroten
- Stimulerende maatregelen treffen om armoede in de kern aan te pakken en daarbij aan te sluiten bij ontwikkelingen die elders al in de provincie plaatsvinden
- Voor minderdraagkrachtigen een zogenaamde ‘Hogelandpas’ die voor hen toegang tot activiteiten binnen de gemeente mogelijk maakt
- Inwoners moeten kunnen rekenen op goede zorg, waarbij naast de prijs ook de kwaliteit van essentieel belang is
- Aandacht voor en toezien op eenzaamheid
- Stimuleren van maatschappelijke betrokkenheid voor kwetsbare personen
- Voortzetting subsidies voor voedseltuinen ten behoeve van de Voedselbank
- Ouderen moeten in eigen dorp kunnen blijven wonen
- Zo nodig een asielzoekerscentrum te vestigen in of nabij woonkernen wanneer er voldoende draagkracht en draagvlak is

11. Een duurzame en milieu- en diervriendelijke gemeente

Duurzaamheid moet uitgangspunt zijn in het gemeentelijk handelen. De gemeente moet daarbij een voortrekkersrol vervullen en kan inwoners stimuleren door middel van subsidiemogelijkheden. Lokale initiatieven van bijvoorbeeld dorpscoöperaties voor energie neutrale kernen verdienen ondersteuning. Gestreefd moet worden de afvalberg te verminderen en het hergebruik van afval te stimuleren. Ook is het wenselijk dat de gemeente actief inzet op de aanpak van zwerfafval. Wij vinden dat onze inwoners actief betrokken moeten worden bij het nieuwe afvalinzamelingsbeleid.

Onze speerpunten

- Het zo goedkoop en efficiënt mogelijk inzamelen en verwerken van het afval, zodat de tarieven zo laag mogelijk kunnen blijven
- Hergebruik van afval, waar mogelijk, stimuleren
- Inwoners en bewonersorganisaties door bijvoorbeeld enquêtes inspraak geven over het afvalinzamelingsbeleid en de tarifiering
- De milieustraat in Usquert ook op zaterdag openstellen
- De mogelijkheid tot het gratis storten van grofvuil
- Plaatsen van voldoende prullenbakken in het Lauwersmeergebied om vervuiling tegen te gaan
- De gemeente is terughoudend met het toestaan van grote windmolens in het buitengebied, behoudens op daarvoor aangewezen plekken
- Steunen van initiatieven om van gas over de schakelen op duurzame energiebronnen (bijvoorbeeld Warfhuizen en Onderdendam)
- Subsidiemogelijkheden voor het treffen van duurzaamheidsmaatregelen, met name voor eigenaren van particuliere koopwoningen
- Het groene open landschap tussen Zuidwolde en de stad Groningen handhaven
- Voldoende en gekwalificeerde opvang van dieren in nood

12. Een aantrekkelijke woongemeente

Het Hogeland moet een gemeente zijn met een voortreffelijk woonklimaat waar voor iedereen plek is. Daarom moet gestreefd worden naar een gevarieerd woningaanbod in aantrekkelijke dorpen en wijken die ruimte bieden aan alle bevolkingsgroepen. Voldoende passende en betaalbare (huur)woningen, voor zowel ouderen als jongeren, zijn van evident belang. Daarom moeten daarover ook afspraken met de woningcorporaties worden gemaakt. Verder moet er aandacht uitgaan naar de kwaliteit van de bestaande woningvoorraad en de woonomgeving. Samen met de inwoners van de diverse dorpen moeten hiervoor plannen worden opgesteld en uitgevoerd.

Onze speerpunten

- Een woonvisie opstellen voor de gemeente Het Hogeland in samenspraak met de buurgemeenten en de woningcorporaties
- Voldoende woningbouwmogelijkheden in alle dorpen en kernen, waarbij in de kleinere kernen nadrukkelijk gekeken moet worden naar inbreidingslocaties
- Tegengaan van lange wachtlijsten voor sociale huurwoningen en voldoende passende en betaalbare (huur)woningen voor jongeren en levensloopbestendige woningen
- Het instandhouden van de starters- en blijversleningen
- Beschermen van het Boterdiep in zijn huidige vorm en uitbreiding zuivelfabriek Friesland Campina in Bedum realiseren in noordelijke of westelijke richting, daarbij passend in het landschap. De uitbreiding is wel van essentieel belang voor de werkgelegenheid
- Gemeentelijke aanjaagpremie voor transitie van verpauperde leegstaande bedrijfspanden in dorpskernen (bijvoorbeeld Uithuizermeeden)